

# Fonaments d'Economia Pública (23171)

**Titulació/estudi:** Grau en Economia

**Curs:** tercer

**Trimestre:** primer

**Nombre de crèdits ECTS:** 5 crèdits

**Hores de dedicació de l'estudiant:** 125 hores

**Llengua o llengües de la docència:** català (grups 1 i 2) i anglès (grup 3)

**Professors:** Guillem López Casasnovas (grups 1 i 2) i Ana Tur Prats (grup 3)

**Aules:**

|        | Teoria | Seminaris |
|--------|--------|-----------|
| Grup 1 | 20.029 | 20.029    |
| Grup 2 | 40.008 | 13.103    |
| Grup 3 | 40.150 | 20.029    |

## 1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura Fonaments d'Economia Pública ofereix, a nivell intermedi, els principals conceptes i implicacions de la intervenció de l'Estat a l'economia. El seu objectiu és analitzar la racionalitat d'aquesta intervenció des del punt de vista de l'eficiència i l'equitat, i els seus efectes sobre l'economia i la millora del benestar social, així com de valorar el seguit d'instruments que millor serveixen a tal finalitat. Al llarg del curs es desenvolupen i tracten els teoremes fonamentals de l'economia del benestar. S'analitzen les principals fallades de mercat, juntament amb l'anàlisi dels instruments d'intervenció més adients als diferents supòsits: en despesa (producció directa, contractació externa, transferències), en ingressos (impostos i preus en la seva tipologia i efectes econòmics), i en el seu conjunt a la vista de l'activitat financera, pressupostària i de regulació pública. Finalment es presenten les virtualitats en eficiència i equitat i els problemes de coordinació quan el sector públic intervé a través de les hisendes multijurisdiccionals, d'acord amb els seus aspectes internacionals i territorials del federalisme fiscal.

## 2. Competències que s'han d'assolir

| Competències Generals                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Capacitat analítica i de síntesi.</li> <li>2. Identificar problemes (aplicant models econòmics simples) i <i>trade-offs</i> possibles en la seva resolució.</li> <li>3. Capacitat per trobar informació de forma independent (bases de dades, mitjans de comunicació, etc.) per a nodrir l'argumentari de manera sobre la base de l'evidència disponible.</li> <li>4. Obertura de mires i adaptabilitat a la participació activa a les classes i seminaris (saber intervenir, saber escoltar i tenir capacitat de comunicació oral i escrita).</li> </ol> |

5. Comprensió i anàlisi de la realitat econòmica reflectida en els mitjans de comunicació.
6. Capacitat de treball individual (lectura dels materials de l'assignatura, resolució dels exercicis, recerca empírica, etc.).
7. Replicabilitat a l'hora d'aplicar els coneixements en la pràctica (resolució de casos pràctics i anàlisi de l'actualitat).
8. Habilitats d'investigació (cerca de bases de dades i revistes de referència, per tal d'ampliar coneixements).

| Competències Específiques                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Comprensió dels conceptes i teories del temari.</li> <li>2. Identificació i resolució de problemes econòmics.</li> <li>3. Capacitat per a entendre i utilitzar models econòmics</li> <li>4. Capacitat de relacionar l'anàlisi dels problemes economico-socials amb els objectius i els principals instruments de la polítiques econòmiques.</li> <li>5. Habilitats d'investigació (cerca d'informació per tal d'ampliar coneixements).</li> </ol> |

### 3. Continguts

#### **PRIMERA PART**

**Tema 1.** Primer àmbit d'intervenció pública: Les fallades de mercat

**Tema 2.** Segon àmbit d'intervenció pública: Quan el mercat assigna eficientment, però no en resulta la distribució socialment desitjada i el sector públic la corregeix

**Tema 3.** El com de l'actuació pública: la formació de les decisions col·lectives

#### **SEGONA PART**

**Tema 4.** Els instruments vinculats a la despesa

**Tema 5.** Alguns programes concrets de despesa

#### **TERCERA PART**

**Tema 6.** Com es finança, i amb quins principis, l'activitat pública

**Tema 7.** Anàlisis dels efectes d'alguns impostos

## **QUARTA PART**

**Tema 8.** Hisendes multijurisdiccionals

### **DETALL SEMINARIS**

| SEMINARI | SETMANA | TÍTOL                                                                       | TEMA        |
|----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1        | 4       | El pes del Sector Públic a l'economia i les principals àrees d'intervenció. | 1, 2, 4 i 5 |
| 2        | 5       | Welfare versus Workfare. Trampa de la pobresa                               | 4 i 5       |
| 3        | 6       | Imposició 1: Incidència Impositiva                                          | 7           |
| 4        | 7       | Imposició 2: Fat Tax                                                        | 7           |
| 5        | 8       | Correcció prova parcial                                                     |             |
| 6        | 9       | Progressivitat i mesures de desigualtat.                                    | 4 al 7      |

## **4. Avaluació**

### **4.1. Mètode d'avaluació**

L'assignatura està basada en el principi d'avaluació contínua de l'estudiant, amb un pes important de l'adquisició de coneixements i habilitats.

1. Amb aquesta finalitat, la nota final de l'assignatura serà el resultat de la mitjana ponderada entre els següents mitjanes d'avaluació: a) la participació a les classes i seminaris, així com les anàlisis individuals dels exercicis i casos, que representaran conjuntament un 30% de la nota total en concepte d'avaluació contínua, i b) l'examen final, que representarà un 70%, i el qual podrà incloure continguts impartits en els seminaris.

2. Per tal superar el conjunt de l'assignatura, la mitjana ponderada d'ambdues notes –de l'avaluació contínua i de l'examen– han de ser igual o superior a 5,0. En cas de no superar l'assignatura, l'estudiant s'haurà de presentar a la recuperació d'aquells components que no hagi aprovat –avaluació continuada, examen, o ambdós– (veure apartat corresponent).

3. L'assistència a cada un dels seminaris és obligatòria si es vol comptar amb la nota corresponent a aquests. Assistir sense una bona participació no assegura cap puntuació predeterminada.

4. No es guarden notes parcials aprovades (d'examen o de participació/seminaris) per a posteriors anys acadèmics.

5. Es realitzarà una prova parcial, que servirà tant al professor com a l'alumne a modus de control del grau de seguiment de l'assignatura. La nota d'aquesta prova no tindrà en cap cas impacte negatiu, només positiu com una evidència més de l'avaluació continuada, sobre la nota final de l'assignatura. Per als suspesos serà com si no s'haguessin presentat a aquest 'mid term'.

La data de la prova parcial serà el 10 de novembre pel grups 1 i 2, i el 7 de novembre pel grup 3. La correcció es farà a classe o en els seminaris corresponents i no donarà dret a revisions individuals.

S'habilitarà tant per a la prova parcial com per a la final, hores específiques de tutoria, a les que podran acudir els estudiants assistents a classe sobre la base dels apunts, presentacions de l'aula global i amb lectura prèvia del capítol corresponent del Manual que els planteja dubtes.

6. Per a participar en l'examen final caldrà una nota mínima de Seminaris que es consideri habilita a l'estudiant a presentar-se i que es determinarà com a resultat de l'avaluació continuada. Les notes concretes es donaran a conèixer abans de l'examen. Una qualificació per sota de l'aprobat als Seminaris, però que hagi estat suficient per a ser elegible per a l'alumne examinar-se, indicarà el sobre esforç de puntuació que es requerirà a l'estudiant a l'examen final.

## **4.2. Sistema de recuperació**

En el dia habilitat del mes corresponent segons el calendari acadèmic (s'anunciarà al campus global per la Facultat), tindrà lloc una prova de recuperació de l'assignatura. A aquesta hi podran concórrer aquells alumnes que, havent participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre, hagin obtingut la qualificació global de "Suspens". No hi podran concórrer aquells estudiants que no hagin participat en aquestes activitats o hagin renunciat a l'avaluació.

S'entendrà que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i avaluació durant el trimestre quan:

- pel que fa a l'avaluació contínua, hagi realitzat i entregat al menys el 50% dels seminaris i altres activitats a l'aula previstes al pla docent de l'assignatura, i hagi assistit a les corresponents sessions (excepte per causes justificades).
- pel que fa a l'examen final, hagi assistit i l'haig lliurat.

Atès que només podran participar en el procés de recuperació aquells estudiants que hagin suspès el conjunt de l'assignatura, ha de quedar clar que no hi haurà dret de l'alumne (si és el cas, només a discrecionalitat del professor) d'anar a recuperació per pujar nota si la inicialment obtinguda és igual o superior a 5,0.

Aquell estudiant que, havent suspès el conjunt de l'assignatura, compleixi els criteris esmentats anteriorment per a poder-se presentar a la prova de recuperació, només haurà de recuperar aquell component de l'avaluació de l'assignatura que hagi suspès al llarg del trimestre (avaluació continuada, examen, o ambdós), però no el que hagi aprovat (se'ls guardarà la nota que hagin obtingut prèviament). A tal efecte, la prova de recuperació constarà de dues parts, una dedicada a la recuperació de les activitats de l'avaluació continuada i una altra a la recuperació de l'examen, tot i que aquest podrà incorporar qüestions desenvolupades als seminaris.

Per últim, a fi de facilitar la mobilitat dels estudiants, si la data de la prova de recuperació coincideix amb l'estada a l'estranger, l'estudiant ha de comunicar-ho al professor responsable de l'assignatura per tal de poder optar a un examen alternatiu que tindrà lloc durant el període habilitat que a final de curs es determini. En el cas que no sigui possible i la causa estigui justificada es fixarà una data alternativa d'acord amb el cap d'àrea i el coordinador de mobilitat

de la Facultat. Aquesta disposició afecta exclusivament als estudiants que participin en programes de mobilitat reconeguts per la Facultat.

## **5. Bibliografia i recursos didàctics**

### **5.1. Bibliografia bàsica**

ALBI, E. i d'altres. Economía pública I; Economía pública II. 3a ed. Barcelona: Ariel Economía, 2009.

### **5.2. Bibliografia complementària**

GRUBER, J. Public Finance and Public Policy. 2nd ed. Worth Publishers, 2007.

HILLMAN, A. Public Finance and Public Policy. Ed. Cambridge, 2003

ROSEN, H. S. Hacienda Pública. 5a. ed. McGraw Hill, 2002.

STIGLITZ, J. E. La economía del sector público. 3a. ed. Barcelona: Bosch, 2002.

### **5.3. Recursos didàctics**

Els materials addicionals de cada grup i/o seminaris estaran disponibles a través de l'Aula Global.

## **6. Metodologia**

La metodologia de l'assignatura es basa en l'autonomia de l'estudiant, el paper de mentor del professor, i el treball sistemàtic i continuat. Així, es combinen activitats presencials (realitzades dins de l'aula) amb activitats que l'estudiant haurà de portar a terme pel seu compte, bé de forma dirigida, o bé de manera autònoma.

Específicament, s'espera (es donarà per assolit) dels estudiants que:

1. Llegeixin i reflexionin sobre les lectures i materials indicats abans de les classes.
2. Es complementin els continguts presentats a les classes magistrals seguint les lectures i bibliografia que es recomanin.
3. Facin especial esforç a seleccionar i sintetitzar el més important de cada lectura.
4. Formulin el seus dubtes i preguntes que comunicaran als professors abans i/o durant les classes i seminaris.
5. Assisteixin a totes les classes.

6. Responguin les preguntes dels professors durant les classes i seminaris.

7. Lliurin totes les anàlisis dels casos i exercicis assignats abans de les classes en què aquests s'hagin de discutir.

Per la seva banda, els professors:

1. Presentaran els punts principals de cada tema a classe i resoldran els dubtes i preguntes.

2. Avaluaran el grau d'enteniment i coneixement del material, preguntant en cada classe o seminari, i de forma aleatòria a diversos estudiants, sobre les lectures, casos i altres materials del curs.

3. Il·lustraran l'aplicació del material teòric a través de l'anàlisi d'exercicis i casos.

## 7. Programació d'activitats

| Setmana    | Classes Teòriques          | Seminaris  |
|------------|----------------------------|------------|
| Setmana 1  | Introducció<br>+<br>Tema 1 |            |
| Setmana 2  | Tema 1 (cont)              |            |
| Setmana 3  | Tema 2                     |            |
| Setmana 4  | Tema 3                     | Seminari 1 |
| Setmana 5  | Tema 4                     | Seminari 2 |
| Setmana 6  | Tema 5                     | Seminari 3 |
| Setmana 7  | Tema 5 (cont)              | Seminari 4 |
| Setmana 8  | Tema 6                     | Seminari 5 |
| Setmana 9  | Tema 7                     | Seminari 6 |
| Setmana 10 | Tema 8                     |            |